

מחשבה קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

פסחים דף צג

תולדות יעקב יוסף פרשת בהעלותך

שמיני, מוסר השכל בפסוק ולך ה' החסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו (מל"ג סג, יג). שירגיש אדם בכל מעשה הנעשה שלא לרצונו, מיד יקח מוסר לנפשו מזה וכו' יעו"ש, וכתבתי מזה במקום אחר (ע"ן פרט ימ"ו). ובזה כתבתי דע מה למעלה ממך (אבות ג, ב), שיוכל לידע מה למעלה, ע"י מה שנעשה למטה באדם עצמו, וזהו ממך והבן. ובחינה זו נק' מן המודיעים ולפנים, מה שאין כן מי שאינו בבחינה זו נקרא מן המודיעים ולחוץ, שהוא לחוץ מבחי' המודיעים הנ"ל. ומפרש עולא שהוא שיעור ט"ו מילין רמז לשם י"ה שהיא הנשמה, כמ"ש כל הנשמה תהלל י"ה (מל"ג קג, ו), שהוא לבחינת אנשי הצורה שנק' נשמה לטהר מחשבתם בתפלתן.

ומפרש במשנה ב' יותר איזו היא דרך רחוקה מן המודיעים ולחוץ וכו' (פסחים נג:). דכתבתי במקום אחר (פרט ויקרא) דהקשה מורי זלה"ה, על מה שאמרו רז"ל בכל יום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזת וכו' (אבות ו, ג). ממה נפשך, אם אי אפשר שישמע שום אדם הכרוז, אם כן למה יוצא בת קול כלל. ואם אפשר שישמע, א"כ מ"ט לא נשמע. וביאר, כי הרהורי תשובה הבאין לאדם הוא מן הכרוז והבת קול ודפח"ח. אמנם כל זה בבחינת אנשי המחשבה, אך לאינך יש הודעה בדבור, כמ"ש בזוהר (ויקרא כג ע"ג) או הודע אליו חטאתו במה באורייתא וכו'. ויש הודעה במעשה, כמו שכתב הר"מ אלשיך בפ'

בית ישי דרשות סי' יא הערה

א. בפרשת פסח שני (כמדבר ט' י) איש איש כי יהיה וגו' או בדרך רחוקה לכם או לדורותיכם. כתב רש"י, נקוד עליו, לומר, לא שרחוקה ודאי, אלא שהיה חוץ לאסקופת העזרה כל זמן השחיטה. וכתב ע"ז הרמב"ן, אני תמה עליו למה תפס לו שיטת רבי אליעזר (פסחים צ"ג ב') והנכון לתפוס בשיטתו של ר"ע, מן המודיעין ולחוץ וכו'.

1234567

ונראה, דהנה פיסוק הטעמים על תיבות בדרך רחוקה לכם או לדורותיכם תמוה מאד. ונראה, דבמדבר לכ"ע היה דרך רחוקה חוץ לאסקופת חצר אהל מועד. דא"א לומר ט"ו מיל, שהרי כל מחנה ישראל כולו לא היה אלא י"ב מיל, ומעתה א"ש פיסוק הטעמים, דתרי גוויי דרך רחוקה הם, חדא לכם וחדא לדורותיכם ודו"ק.